

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **L. N.**, zastoupené Mgr. Petrem Sikorou, advokátem se sídlem Koubkova 1726/8, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2008, č. j. 63 Az 28/2007 - 34.

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla včasnou kasační stížností shora uvedené usnesení, kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále „žalovaný“) ze dne 18. 3. 2007, č. j. OAM-1-208/VL-10-08-2007, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Žaloba byla odmítnuta z důvodu nesplnění podmínek řízení, neboť postrádala všechny náležitosti žaloby, jak jsou uvedeny v § 37 odst. 2 a 3 a § 71 odst. 1 písm. a) – f) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.). Na usnesení soudu obsahující výzvu k odstranění vad podání ze dne 22. 10. 2007, č. j. 63 Az 28/2007 - 21, stěžovatelka nereagovala, resp. ji ani na adrese svého pobytu nepřevzala (usnesení bylo doručeno právní fikcí dne 23. 12. 2007).

Stěžovatelka v kasační stížnosti, ve které výslovně uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., namítá, že usnesení soudu o odmítnutí žaloby je v rozporu s obsahem této žaloby, a to jak v části právních tvrzení, které stěžovatelka psala v českém jazyce, tak v části skutkových tvrzení, které stěžovatelka předložila v jazyce mateřském. Má za to, že její podání je třeba posoudit jako celek, a jako součást skutkových tvrzení je třeba zohlednit rovněž odkaz na předchozí podání stěžovatelky v azylovém řízení.

Stěžovatelka dále „pouze z opatrnosti a v zestručněné podobě“ uvádí v kasační stížnosti důvody, proč by měla být její věc odlišně právně posouzena, ačkoliv ji krajský soud z důvodu

nesplnění podmínek řízení meritorně nepřezkoumával, a v závěru navrhuje, aby bylo usnesení krajského soudu zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá důvodnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i usnesení krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Ve věci řízení o kasační stížnosti žalovaný plně odkazuje na správní spis.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pro stručnost lze odkázat na precedenční usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006 (č. 933/2006 Sb. NSS), ve kterém byl podrobně vymezen institut přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany. V citovaném usnesení jsou totiž definovány čtyři možné případy přijatelnosti kasační stížnosti:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon.* To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namíste změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

V nyní projednávané věci stěžovatelka neuvedla žádné důvody přijatelnosti své kasační stížnosti a je proto na Nejvyššímu správnímu soudu samotném, aby konfrontoval její případ se shora popsány situacemi.

Jak plyne ze shora uvedeného, Krajský soud v Ostravě odmítl žalobu stěžovatelky z důvodu nesplnění podmínek řízení (absence základních náležitostí, zejména žalobních bodů).

K otázce náležitostí žaloby ve správním soudnictví existuje rozsáhlá ustálená judikatura zdejšího soudu, z níž zejména plyne, že žaloba ve správním soudnictví musí splňovat jak obecné náležitosti podání (§ 37 odst. 3 s. ř. s.) tak i požadavky zvláštní [§ 71 odst. 1 písm. a) – f) s. ř. s.]. Podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobkyně napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Ke kvalitě žalobních bodů se Nejvyšší správní soud vyjádřil již několikrát. „*V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Přitom zákon stanoví, že žaloba musí vždy obsahovat alespoň jeden žalobní bod (viz 2. věta ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s.). Pokud žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z citovaného ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s.“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, nebo ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 73/2003 - 63, vše dostupné na www.nssoud.cz). „*Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v téže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky správního**

rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 46, obdobně také rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, publikovaný pod č. 488/2005 Sb. NSS, usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 74, či rozsudek ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, publikovaný pod č. 312/2004 Sb. NSS, vše dostupné na www.nssoud.cz). Podrobně se k této otázce vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, takto: „*Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věci určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se vůči němu správní orgán dopustil, a rovněž je povinen objasnit, proč považuje tyto postupy a závěry za nezákonné. Nepostačí přitom toliko obecné odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.*“ (z dalších rozhodnutí Nejvyššího správního soudu obdobně také např. rozsudky ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Azs 244/2004 - 53, či ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005 - 44, vše dostupné na www.nssoud.cz).

Lze tak shrnout, že přijatelnost kasační stížnosti nemůže být založena na potřebě řešit tuto právní otázku, neboť se jedná o otázku, k níž se opakovaně a podrobně zdejší soud již v minulosti vyjádřil.

Podstata nyní projednávané věci nicméně nespočívá v tom, jak mylně dovedil krajský soud, že žaloba postrádala všechny náležitosti a ve skutečnosti se proto o žalobu ani nejednalo, takže soud musel postupovat podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. (výzva k opravě nebo odstranění vad podání a možnost následného odmítnutí řízení o takovémto podání). Podání, které stěžovatelka dne 21. 3. 2007 podala ke Krajskému soudu v Ostravě, totiž bylo jako žaloba bylo k němu přiloženo napadené rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud si následně nechal ruský text přeložit do češtiny a mohl z něj seznat, že stěžovatelka žila na Ukrajině ve městě Krivij Rog, prodávala na tržišti, nicméně byla vydírána Armenci a Ázerbajdžánci, kteří po ní požadovali tzv. výpalné. Protože jí neposkytly ochranu policejní orgány a tragicky zahynul její snoubenec a synovec, opustila svoji vlast.

Jestliže za této situace krajský soud stěžovatelku vyzval k odstranění vad (které přesně popsal) a stěžovatelka na tuto výzvu nikterak nereagovala (k doručení došlo fikcí), měl správně žalobu odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu nesplnění podmínek řízení, jelikož tento nedostatek nebyl přes výzvu soudu odstraněn. Pokud by totiž měl krajský soud skutečně za to, že žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, nemusel stěžovatelku vůbec k odstranění vad vyzývat a bylo namíste podání odmítnout (viz např. rozsudek sp. zn. 2 Azs 9/2003, in: č. 113/2004 Sb. NSS).

Z obsahu soudního spisu je však zjevné, že postup krajského soudu byl značně rozporuplný, protože na straně jedné s podáním stěžovatelky nakládal jako se žalobou (viz např. její zaslání žalovanému k vyjádření, v němž hovoří o „stejnopisu žaloby“), následně ji však odmítl pouze jako „podání“, nikoliv jako žalobu.

Toto zjištěné pochybení krajského soudu však nemá žádnou relevanci z hlediska hodnocení přijatelnosti kasační stížnosti. Jak totiž dostatečně plyne ze shora uvedeného, zmíněná

procesní chyba krajského soudu se nemohla nijak projevit v hmotněprávním postavení stěžovatelky a nemohla tak založit přijatelnost kasační stížnosti. Je totiž pravdou, že žaloba stěžovatelky (včetně připojeného „vyjádření“ psaného v ruštině) neodpovídala podmínkám, které na ni klade soudní řád správní; zejména obsahovala toliko obecné odkazy na určitá ustanovení zákona (správního řádu) bez souvislosti se skutkovými výtky, takže odstranění vad bylo v souladu se shora citovanou judikaturou namístě. Pokud tedy krajský soud stěžovatelku k odstranění vad vyzval a stěžovatelka na tuto výzvu nereagovala, byla žaloba odmítnuta v souladu se zákonem, byť k tomuto odmítnutí mělo dojít formálně z jiného důvodu, než ke kterému dospěl krajský soud. Toto pochybení však stěžovatelku nemohlo nikterak zasáhnout na jejích hmotných právech.

Jen jako obiter dictum lze doplnit, že podle rozsáhlé ustálené judikatury zdejšího soudu nepředstavuje důvod pro udělení azylu (resp. mezinárodní ochrany) tvrzená skutečnost pronásledování v zemi původu ze strany soukromých osob (např. rozsudek sp. zn. 7 Azs 38/2003, in: www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto jako nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2009

JUDr. Míluše Došková
předsedkyně senátu